

lovanému podle rozsudkového zjištění zapůjčeno jen na cestu do J., takže obžalovaný důvěru půjčujícího, že s kolo, jemu takto jen svěřeným nenaloží jinak, sklamal nepochybně již tím, že kolo v zápětí zastavil. V případech toho druhu dopouští se tudíž zpronevěry i ten, kdo věc jemu svěřenou byť i jen na krátký čas zastaví v úmyslu a i v naději, že ji včas vyplatí a vrátí; trestná skutková povaha je tu vyčerpána již samotným jednáním, odpovídajícím zákonnému pojmu »přivlastnění si« ve shora blíže nastíněném výkladu právním (rozh. č. 1101, 2682 sb. n. s.). Z týchž úvah je zároveň zjevno, že zmateční stížnost je v nepravu též, pokud přikládá význam další okolnosti, že prý obžalovaný věděl od otce, že mu dá peníze, by mohl kolo vyplatiti. Rozsudek, jehož výrok shledává trestnou činnost obžalovaného jak v zadržení svěřeného mu kola za sebou, tak i v jeho přivlastnění si, zjišťuje ostatně, že úmysl obžalovaného, kolo, pokud se týče výtěžek za ně si přivlastniti, byl trvalým, a jsou i pro toto přesvědčení nalézacího soudu uvedeny v rozsudku věcně případné důvody; zdůrazňuje se v něm, že obžalovaný, který byl bez prostředků a bez zaměstnání, neměl ani naděje, že bude moci kolo vlastními prostředky vyplatiti. Není v tom směru bez významu ani další rozsudkové zjištění, podle něhož se obžalovaný neobrátil na svého otce o podporu ani před tím, než kolo zastavil, ani po té, kdy tak byl učinil, a které dovoluje souditi, že obžalovanému bylo při nejmenším lhostejno, zda G. ml., jenž mu kolo zapůjčil, dostane je zase zpět čili nic. Právně bezpodstatnou je i další námitka zmateční stížnosti, že Juliu G-ovi, jemuž bylo kolo vráceno, nevzešla činem obžalovaného žádná škoda. Neníť pojmovým znakem skutkové podstaty zpronevěry ani pachatelův úmysl, způsobiti majiteli svěřené věci škodu na majetku, tím méně vyžaduje se zjištění, že z činu jeho škoda skutečně vzešla. Bylo proto zavrhnouti zmateční stížnost jako bezdůvodnou.

Čís. 3378.

Rozsudek, jež vynesl okresní soud o zločinu nebo přečinu, jest pro absolutní nepřislušnost soudu sám o sobě (*ipso jure*) neplatným a nemůže brániti zahájení zákonného řízení právě tak, jako by mu nebylo na závalu opatření administrativní nesoucí se k trestnému činu. Ve příčině zločinu nebo přečinu příslušný soud může proto, nehledě k vynešenému rozsudku, zakročiti a má jen při výměře trestu míti zření k trestu, obviněným snad již vytrpěnému.

Oprávněnost postupu podle § 363 čís. 4 tr. ř. sluší posuzovati podle stavu věci, kdy byl postup ten zahájen, ne podle konečného výsledku provedeného trestního řízení; nezáleží proto na tom, že v souzeném skutku byl shledán zase jen přestupek; v tomto případě je nalézací soud oprávněn postupovati při vyměřování trestu samostatně a smí bez porušení zákazu »*reformationis in peius*« uložit trest přísnější než byl trest uložený okresním soudem.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 7. prosince 1927, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem proti veřejným zařízením a opatřením podle § 312 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost dovolává se důvodů zmatečnosti podle čís. 4 a 11 § 281 tr. ř. Důvod zmatku podle čís. 4 spatřuje v tom, že v trestním řízení proti stěžovateli pro zločin podle § 81 tr. zák. bylo k návrhu státního zástupce ve smyslu § 363 čís. 4 tr. ř. pokračováno přes to, že stěžovatel prokázal, že byl pro týž skutek, pro nějž byl dán právoplatně v obžalovanost pro zločin, již právoplatným rozsudkem (správně trestním nařízením) okresního soudu na Žižkově ze dne 26. června 1927 uznán vinným přestupkem podle § 312 tr. zák. a odsouzen k trestu 48 hodin vězení, který si také již odpykal, zejména když i napadeným rozsudkem byl čin obžalovaného podřaděn znovu jen pod skutkovou podstatu přestupku podle § 312 tr. zák. Jako uplatňování důvodu zmatku podle čís. 4 § 281 tr. ř. nepřichází námitka vůbec v úvahu, poněvadž se ani netvrdí, že tu byl návrh stěžovatelův, o němž soud při hlavním přelíčení buď vůbec nerozhodl nebo rozhodl na úkor obhajoby způsobem nezákonným, jak toho onen zmatek vyžaduje. Spíše lze v tvrzení zmateční stížnosti spatřovati věcné doličování důvodu zmatečnosti podle čís. 9 b) § 281 tr. ř., námitku, že pokračováním v trestním řízení proti obžalovanému pro zločin podle § 81 tr. zák. byla porušena zásada »ne bis in idem«; v tomto pojetí jest námitka právně bezpodstatnou. Především jest jako nesprávné odmítnouti tvrzení zmateční stížnosti, že státní zastupitelství v souzeném případě navrhlo u okresního soudu potrestání obžalovaného podle § 312 tr. zák., zároveň však učinilo návrh, by obžalovaný byl pro týž skutek potrestán podle § 81 tr. zák. Vycházíť ze spisů okresního soudu na Žižkově, jichž obsah byl při hlavním přelíčení ze dne 7. prosince 1927 konstatován, a z hlavního spisu na jevo, že státní zastupitelství, podávajíc na obžalovaného Václava M-a obžalobu pro zločin podle § 81 tr. zák. a pro přestupek podle § 312 tr. zák. (pro slovní urážku řidiče K-e), navrhlo současně, by okresnímu soudu na Žižkově byly postoupeny opisy oznámení k dalšímu řízení proti zřízenci B-ovi pro přestupek podle § 312 tr. zák. a že toto jméno, byvši původně správně uvedeno v opisu návrhu, tvořícím základ spisů okresního soudu, bylo dodatečně — neznámo kým — přepsáno na jméno »M.« (jméno obžalovaného), proti němuž také vedeno dále trestní řízení. Trestním nařízením ze dne 26. června 1927 byl obžalovanému M-ovi uložen trest jen za přestupek podle § 312 tr. zák. přes to, že průvody, jež měl okresní soud po ruce, zejména svědecké údaje policejních strážníků Josefa T-y a Václava N-a, poukazovaly jasně k úmyslu obžalovaného, znemožniti řidiči elektrického motorového vozu další jízdu, že správně přicházela v úvahu skutková podstata zločinu podle § 81 tr. z. Za vyličeného stavu věci je zjevno, že okresní soud o činu, zakládajícím zločin, rozhodl jako o pouhém přestupku, tedy o činu, jemu k souzení přikázaném, zároveň též následkem nesprávného

použití zákona (§ 363 čís. 4 tr. ř.). Právem shledal tudíž nalézací soud splněnými předpoklady, za nichž bylo podle § 363 čís. 4 tr. ř. možno pokračovati v trestním řízení proti obžalovanému pro zločin ve smyslu § 81 tr. zák. podle všeobecných předpisů bez podmínek a formalit obnovy, a případně právní stránku věci vystihuje rozsudek, právě v rozhodovacích důvodech, že okresní soud použil zákona nesprávně a že, soudiv o činu, pro který byla již jako pro zločin podána právoplatná obžaloba, překročil svou věcnou příslušnost tak, že výrok jeho trestního příkazu je podle zásady § 363 čís. 4 tr. ř. ipso jure zmatečným.

Již vládní motivy k § 363 tr. ř. (Kaserer II str. 116/117) výslovně zdůrazňují, že rozsudek, jež vynáší okresní soud o zločinu nebo přečinu, jest pro absolutní nepřislušnost soudu sám o sobě (ipso jure) neplatný a nemůže brániti zahájení zákonného řízení, právě tak, jako by mu nebylo na závalu opatření administrativní nesoucí se k trestnému činu. Ve příčině zločinu nebo přečinu příslušný soud může proto, nehledě k vynesení rozsudku, zakročiti a má jen při výměře trestu míti zření podle právní zásady obecně uznané k trestu, obviněným snad již vytrpěnému. I když se spatřuje v předpisu čís. 4 § 363 tr. ř. (viz Storch, Řízení trestní, II. str. 577, pozn. 6.) pozitivní výjimka ze zásady právní moci a z pravidla »ne bis in idem«, nelze shledati postup sborového soudu prvé stolice závadným, k čemuž budiž jen podotčeno, že ani okolnost, že v souzeném skutku opět shledán byl jen přestupek § 312 tr. zák., na věci nic nemění, protože oprávněnost postupu podle § 363 čís. 4 tr. ř. sluší přirozeně posuzovati podle stavu věci, kdy postup ten byl zahájen, ne podle konečného výsledku provedeného trestního řízení. Je-li i když nejde o »obnovu« trestního řízení (viz první větu § 363 tr. ř.), právem prohlásil nalézací soud trestní příkaz okresního soudu zrušeným teprve v novém rozsudku (srov. Storch, ibidem pozn. 7).

Bezdůvodnou jest zmatečná stížnost i pokud shledává rozsudek zmatečným podle čís. 11 § 281 tr. ř. proto, že soud vykročil při vyměřování trestu ze své moci trestní pokud se týče z mezí zákonné sazby. V tomto směru stačí připomenouti, že trestní sazbou na přestupek podle § 312 tr. zák., spáchaný urážkou skutkem, je podle druhé věty prvního odstavce § 313 tr. zák. vězení od jednoho do šesti měsíců tak, že, byl-li obžalovanému uložen za řečený přestupek trest vězení na šest týdnů, nemůže býti o vykročení soudu z mezí zákonné sazby vůbec řeči. Námitku, že nalézací soud vykročil při vyměřování trestu ze své trestní moci, opírá však zmatečná stížnost o úvahu, že, neshledal-li soud v činu obžalovaného skutkovou podstatu zločinu ve smyslu § 81 tr. zák., nýbrž zase jen skutkovou podstatu přestupku podle § 312 tr. zák., měl vzhledem k tomu, že tu jde o obnovu řízení, v němž byl obžalovaný uznán vinným tímž trestným činem, jímž ho vinným uznal soud okresní, také naléztí jen na trest, přisouzený obžalovanému okresním soudem. Jde tu ve skutečnosti o výtku porušení zákazu »reformationis in peius«, jak ji má na zřeteli posl. věta § 281, čís. 11, § 359 odst. čtvrtý tr. ř. Než, zmínujíc se zcela všeobecně jen o obnově řízení vůbec, přehlíží zmatečná stížnost především, že zákaz »reformationis in peius« i v případě obnovy řízení podle výslovného ustanovení § 359 odst. čtvrtý tr. ř. platí jen, byla-li obnova povolena ve prospěch obžalovaného. Než, k tomu

nehledíc, je jak již výše dolíčeno, mylným předpoklad zmateční stížnosti, že v souzeném případě šlo o obnovu řízení, ano ve skutečnosti jde právě naopak o řízení, v němž bylo příslušnému soudu podle § 363 tr. ř. možno pokračovati podle všeobecných předpisů, zejména tedy i bez podmínek a formalit obnovy, nehledíc ani k tomu, že zásadně stalo se tak zřejmě v neprospěch obžalovaného. Již z těchto právních úvah je zjevno, že nalézací soud byl, ač shledal v činu obžalovaného zase jen skutkovou podstatu přestupku podle § 312 tr. zák., oprávněn postupovati při vyměřování trestu zcela samostatně a že směl zejména uložit obžalovanému bez porušení zákazu »reformationis in peius« trest přísnější, než byl trest, jehož se mu dostalo trestním nařízením soudu okresního. Shora bylo se mimo to také již zmíněno o výroku napadeného rozsudku, jímž byl onen trestní příkaz zrušen podle rozsudkových důvodů jakožto podle zásady § 363 čís. 4 tr. ř. ipso iure neplatný. Stalo se tak právem, ano šlo o nález, spočívající na nesprávném použití zákona, vyneseny rozsudek absolutně nepřislušným, který podle výjimečného ustanovení § 363 čís. 4 tr. ř. není vůbec po právu tak, že nalézací soud, zrušiv jej, neménším právem nepokládal se za vázána ani výší trestu, jím obžalovanému uloženého. Zákonu bylo v tom směru plně učiněno zadost tím, že obžalovanému byla do trestu, uloženého mu napadeným rozsudkem, započtena trestní sazba, jím podle zrušeného trestního příkazu zatím odpykaná. Bylo proto zmateční stížnost zavrhnutí jako bezdůvodnou.

Čís. 3379.

Podle čl. VI. amnestie z 19. října 1928 není použití amnestie na překážku odsouzení k trestu vězení, byl-li tento trest v rozsudku zároveň změněn v peněžitou pokutu.

S hlediska amnestie jest se otázkou, zda obžalovaný splnil předpoklady podmíněného odsouzení, zabýváti teprve po pravoplatnosti rozsudku; dokud nenastala, nevzešla obžalovanému ani povinnost plniti, co mu bylo rozsudkem uloženo.

(Rozh. ze dne 24. ledna 1929, Zm I 391/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vrátil spisy krajskému soudu v Hradci Králové k opětovnému vyřízení příkazu ze dne 14. listopadu 1928, neboť: Dosavadní postup krajského soudu neshledán správným a vyhovujícím rozhodnutí presidenta republiky ze dne 19. října 1928. Podle článku VI. tohoto rozhodnutí nebylo jeho použití na překážku odsouzení obžalovaného rozsudkem okresního soudu ve Dvoře Králové ze dne 17. června 1927, poněvadž obžalovanému uložený trest vězení pěti dnů byl v rozsudku zároveň změněn v peněžitou pokutu. Otázkou, zda obžalovaný splnil předpoklady podmíněného odsouzení ze dne 7. května 1928, bylo se sborovému soudu prvé stolice zabýváti teprve po pravoplatnosti rozsudku; dokud nenastala, nevzešla obžalovanému ani povinnost plniti, co mu bylo rozsudkem uloženo. Proto ne-